

Брюксел, 12.4.2018
COM(2018) 173 final

2018/0082 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопански субекти
по веригата за доставка на храни**

{SWD(2018) 91 final} - {SWD(2018) 92 final} - {SWD(2018) 93 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Във веригата за доставка на храни участват земеделските стопани, преработвателите, прекупвачите, търговците на едро и дребно и потребителите. Тъй като цяло позицията им за договаряне е по-слаба от позицията на по-големите участници във веригата, по-дребните субекти в нея по-често стават жертва на нелоялни търговски практики (НТП). Особено уязвими са земеделските производители, чиято позиция за договаряне често не може да се сравнява с тази на партньорите им надолу по веригата, които купуват продукцията им. Причина за това са ограничените възможности продуктите им да стигнат по друг начин до потребителите.

Единодушно се приема, че нелоялни търговски практики се наблюдават по цялата верига за доставка на храни. Дейностите по веригата за доставка на храни, в т.ч. нелоялните търговски практики, се разглеждат в три съобщения на Комисията от 2009 г. насам.

Със своя резолюция от юни 2016 г.¹ Европейският парламент призова Комисията да представи предложение за правна рамкова уредба на Съюза относно нелоялните търговски практики. През декември 2016 г. Съветът призова Комисията своевременно да предприеме оценка на въздействието, за да предложи законодателна уредба на Съюза или незаконодателни мерки за борба с нелоялните търговски практики². В доклад, публикуван през септември 2016 г., Европейският икономически и социален комитет призова Комисията и държавите членки да предприемат спешни действия за предотвратяване на НТП, като създадат хармонизирана мрежа от прилагащи органи в ЕС с цел да се осигурят равнопоставени условия на конкуренция в рамките на единния пазар.³

В доклада си от 2016 г. Комисията очерта редица области, в които се налагат по-нататъшни подобрения — както в законодателството на държавите членки относно НТП, така и в доброволните инициативи в отрасъла. С оглед на настъпилите впоследствие промени Комисията пое ангажимент преди края на мандата си отново да направи оценка на необходимостта от действия на равнището на ЕС за борба с НТП. Както се посочва по-подробно в оценката на въздействието (раздел 3.3), очакваните подобрения не са се реализирали изцяло.

НТП застрашават печалбите и маржовете на стопанските субекти, което може да доведе до неоптимално разпределение на ресурсите и дори да принуди иначе жизнеспособни и конкурентоспособни участници да напуснат пазара. Така например едностранното намаляване на договорени количества нетрайни хранителни продукти с обратна сила е равностойно на загубени приходи за стопанския субект, който не може лесно да намери друг начин за реализация на продуктите. Забавеното плащане за нетрайни продукти след доставката и продажбата им от купувача води до допълнителни финансови разходи за доставчика. Евентуалното задължаване на доставчиците да приемат обратно непродадени от купувача продукти може да представлява неправомерно прехвърляне

¹ Резолюция на Европейския парламент от 7 юни 2016 г. относно нелоялните търговски практики във веригата за доставки на храни (2015/2065 (INI)).

² [Заклучения на Съвета](#) от 12 декември 2016 г. относно утвърждаването на мястото на земеделските стопани във веригата за доставка на храни и борбата с нелоялните търговски практики.

³ [COM\(2016\) 32 final](#), 30 септември 2016 г.

на риска върху доставчиците, което се отразява върху сигурността на планирането и вложените от тях средства. Маржът на доставчиците може неоправдано да намалее, ако са принудени да поемат разходи за рекламни дейности, които разпространителите по правило осъществяват на място в търговските обекти, без това да донесе съответните ползи за доставчиците.

При съвременната селскостопанска политика, която е далеч по-тясно обвързана с пазара, отколкото в миналото, доброто управление на веригата за доставка на храни придобива все по-голямо значение за участващите в нея субекти, особено за земеделските производители. Предложението следва да гарантира, че те могат да се конкурират при справедливи условия, което на свой ред ще допринесе за общата ефективност на веригата. Ако не бъде забранено, нелоялното търговско поведение от страна на субектите с по-силни позиции за договаряне — наред с неефикасни възможности за правна защита — неминуемо ще накърни икономическата жизнеспособност на участниците във веригата. Подобни пропуски в управлението накърняват и доверието в справедливото функциониране на веригата за доставка на храни.

Веригата за доставка на храни представлява низ от вертикално обвързани пазари. Нейна специфична характеристика са значителните различия в относителната сила на позициите за договаряне между по-малките и средните предприятия, от една страна, и големите дружества, от друга. В държавите членки се наблюдава голяма концентрация при етапите надолу по веригата след първичното производство. В някои случаи нелоялните търговски практики засягат по-слабите производители — като земеделските производители, дори без да са насочени пряко към тях, ако произтичащите от това разходи се предават назад по веригата за доставка на храни до най-слабото ѝ звено, което най-често са земеделските стопани. Така отрицателните последици от нелоялни търговски практики надолу по веригата, например между търговец на дребно и преработвател, могат да се почувстват и в обратната посока и в крайна сметка да достигнат стопаните.

Фактът, че в 20 държави членки съществуват конкретни правила срещу нелоялните търговски практики, свидетелства за сериозните опасения в тази област на национално равнище. Мерките по отношение на НТП в отделните държави обаче съществено се различават. В някои държави членки не е предвидена специална защита срещу НТП или тя е неефективна.

Възможно е определени практики да са забранени по силата на общото (договорно) право и лицата, спрямо които се прилагат нелоялни търговски практики, могат да потърсят правна защита пред граждански съд. Дори съответната практика да попада в обхвата на общото договорно право обаче, неговото прилагане може да се окаже трудно — по-слабата страна по дадена търговска сделка често не желае да подаде жалба от страх да не застраши търговските си отношения с по-силната страна (поради предизвикани от страх съображения).

Различията в регулаторния подход на държавите членки към НТП водят също така до различни условия на конкуренция за стопанските субекти. При сега действащия частичен подход степента на защита от НТП за стопанските субекти зависи от съответната държава членка. Различните правила пораждаат различни условия на конкуренция.

Поради липсата на официална структура за координация на равнището на ЕС прилагащите органи в държавите членки изключително слабо съгласуват дейността си.

Координацията помежду им би подобрила практиките при прилагането в държавите членки.

Създадена на доброволен принцип от частния сектор, инициативата за веригата на доставки (ИВД)⁴ си поставя за цел да решава въпроси, свързани с нелоялни търговски практики. Успоредно със задължителните мерки на национално равнище в държавите членки съществуват и други подобни национални инициативи. От самото си създаване ИВД има съществена роля за повишаване на осведомеността в държавите членки относно нелоялните търговски практики и за насърчаване на почтени отношения между стопанските партньори. Инициативата продължава да се развива и неотдавна за неин ръководител бе избран независим председател. Тя осигурява форум за досъдебно решаване на спорове на ранен етап. Слабо вероятно е обаче инициативата да прерасне в комплексна уредба за управление, така че необходимостта от публични мерки за управление, в т.ч. мерки за прилагане, да отпадне. Участието в инициативата е на доброволен принцип и за момента тя не обхваща всички участници във веригата за доставка на храни. Въпреки че в нея участват търговци на дребно, инициативата все още не е привлякла техните обединения за съвместни покупки, нито организации, представляващи земеделските производители. Земеделските производители се въздържат от участие, тъй като според тях инициативата не гарантира в достатъчна степен поверителност на жалбоподателите и не предвижда независими разследвания и санкции.⁵ За сметка на това организации, представляващи земеделските производители, участват в национални инициативи за веригата на доставки.

Характерни за доброволния кодекс на поведение са и някои ограничения от структурно естество. ИВД няма възможност да налага санкции и приетите решения не се публикуват (т.е. няма възпиращ ефект). Индивидуални спорове между страните не се решават по начин, при който се гарантира поверителност на жалбоподателите дори на ранните етапи от процедурата. Не съществува и възможност за започване на разследвания по собствена инициатива. Опасенията във връзка с ефективното прилагане обясняват все така слабото участие на земеделските производители в инициативата. Освен това сама по себе си никоя инициатива на доброволен принцип не може да преодолее проблема с откъслечните правила относно НТП в държавите членки.

С оглед на това настоящото предложение за директива има за цел да се намали разпространението на нелоялни търговски практики по веригата за доставка на храни, като на цялата територия на ЕС се въведе минимален общ стандарт за защита във вид на конкретен неголям списък със забранени НТП. Защитата обхваща малки и средни доставчици във веригата за доставка на храни в случаите, когато продават хранителни продукти на купувачи, които не са малки и средни предприятия. Стремещт е чрез обхвата си директивата да допринесе за достоен стандарт на живот за хората, занимаващи се със селско стопанство — една от целите на общата селскостопанска политика съгласно член 39 от ДФЕС.

Приложимите за националните компетентни органи разпоредби с минимални изисквания относно прилагането засилват възпиращия характер на предложения режим. Не на последно място механизмът за координация между прилагащите органи

⁴ <http://www.supplychaininitiative.eu/>. Инициативата за веригата на доставки е създадена официално през 2013 г., но своеобразният ѝ кодекс на поведение — „Принципи на добрата практика“, е от 2011 г.

⁵ Европейска комисия, [Доклад](#) на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно нелоялните търговски практики във веригата на доставки на храни между предприятия, януари 2016 г., стр. 8.

със съдействието на Комисията ще улесни обмена на информация за броя и вида на провежданите разследвания по нарушения и ще осигури форум за обмен на най-добри практики, което ще допринесе за по-ефикасно прилагане.

Предложените мерки допълват съществуващите мерки в държавите членки и кодекса на поведение на инициативата за веригата на доставки (подход за минимална хармонизация).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

До момента няма хоризонтални правила на ЕС относно нелоялните търговски практики между стопанските субекти. Почтеността при пазарните дейности в отношенията между стопанските субекти е сред конкретните цели на Директива 2006/114/ЕО, която е насочена срещу заблуждаващи практики и с която се въвеждат изисквания във връзка със сравнителната реклама. Разпоредбите на посочената директива обаче не засягат търговските практики в отношенията между стопанските субекти, изброени в настоящото предложение.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Обхватът на конкурентното право се различава от правилата относно нелоялните търговски практики. Нелоялните търговски практики се налагат едностранно и в повечето случаи не представляват нарушение на правилата в областта на конкуренцията, тъй като условие за това е страната да има господстващо положение на даден пазар, както и установената злоупотреба с положение да има отражение върху пазара като цяло. За разлика от това правилата относно нелоялните търговски практики са насочени срещу неравностойни позиции за договаряне (в повечето случаи без да е налице господстващо положение на пазара) и забраняват на предприятията да налагат на търговските си партньори — както и да получават или да се опитват да получат от тях — условия, които се считат за необосновани, непропорционални или безвъзмездни (без непременно това да има отражение върху пазара като цяло). Съответно правилата относно нелоялните търговски практики са съвместими с правилата на ЕС в областта на конкуренцията и ги допълват.

Различията в съответната уредба и недостатъчната защита срещу явления, сходни с НТП, станаха повод за инициативи на ЕС за защита в отношенията между търговците и потребителите. Някои държави членки са разширили обхвата на тези правила и за отношенията между стопанските субекти на национално равнище. Концептуалният подход на ЕС при правилата в отношенията между търговците и потребителите има сходни черти със съществуващите правила в държавите членки относно нелоялни търговски практики при сделки между стопанските субекти, а именно защита на относително по-слабите страни в търговската сделка.

Съгласно Директивата за забавените плащания (2011/7/ЕС) при плащанията по търговски сделки между стопански субекти („предприятия“) определеният в договора срок за плащане не бива да надвишава 30 календарни дни, с възможност за удължаване до 60 календарни дни, освен ако в договора изрично е договорено друго и при условие че това не представлява явна злоупотреба по отношение на кредитора. Липсата на обвързващ максимален срок за извършване на плащането при сделки между стопанските субекти често се използва за налагане на срокове за плащане, много по-дълги от сроковете, които кредиторът е склонен да приеме, и които не са обосновани от стопанската практика или от естеството на договора. Поради това предложението има за цел да се въведе максимален срок за плащане от 30 календарни дни по търговски сделки за покупка и продажба на хранителни продукти между стопанските субекти.

Този срок е обвързващ и не може да се превишава при никакви обстоятелства. Въпреки че настоящото предложение представлява *lex specialis* относно сроковете за плащане по договори, попадащи в обхвата на настоящата директива, останалите разпоредби на Директивата за забавените плащания продължават да се прилагат при забавяне на плащането, по-специално в частта относно условията на плащане и лихвите, обезщетенията, несправедливите договорни условия и практики, ускорената процедура за получаване на нареждания за плащане, графици за извършване на плащанията и клаузата за запазване на собственост.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПРОЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Една от основните цели на общата селскостопанска политика е да се осигури достоен стандарт на живот за хората, занимаващи се със селско стопанство (член 39 от ДФЕС). Основополагащият за ЕС акцент върху добрите условия за производителите е без аналог в отрасъла и отразява мащабната отговорност на общата селскостопанска политика за развитието на европейското селско стопанство. В Договора са посочени още четири цели на ОСП — да се увеличи селскостопанската производителност, да се стабилизируют пазарите, да се гарантира снабдяването и да се гарантират разумни цени за потребителите.

Съгласно член 39 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) общата селскостопанска политика (ОСП) следва да осигури достоен стандарт на живот за хората, занимаващи се със селско стопанство, да увеличи селскостопанската производителност, да стабилизира пазарите, да гарантира снабдяването и да гарантира разумни цени за потребителите. Съгласно член 40 от ДФЕС общата организация на пазарите изключва дискриминацията между производителите. В член 43 от ДФЕС се уточнява, че тази организация осигурява условия за търговия в рамките на Съюза, подобни на онези, които съществуват на националния пазар.

Разнородните правила относно НТП в държавите членки или липсата на такива правила възпрепятстват осъществяването на целта да се осигури достоен стандарт на живот за хората, занимаващи се със селско стопанство. Нелоялните търговски практики застрашават рентабилността на земеделските производители и занижават пазарните им доходи. Поради това мерките за борба с тях принципно попадат в обхвата на общата селскостопанска политика.

Липсата на обща уредба относно нелоялните търговски практики се откроява на фона на други области, уредени в рамките на ОСП, които имат преки последици за стопанските субекти — като правилата в областта на конкуренцията, правилата за държавната помощ и пазарните стандарти. С общата организация на пазара (Регламент (ЕС) № 1308/2013) в тези области се установят общи правила по отношение на пазарните условия за стопанските субекти в ЕС с цел да се допринесе за икономическото и социалното сближаване, както и за еднакви условия на конкуренция в рамките на единния пазар.

Съгласно член 38, параграфи 2 и 3 от ДФЕС общата селскостопанска политика обхваща преди всичко селскостопанските продукти, посочени в приложение I към Договора. Съдът на Европейския съюз обаче изрично е постановил, че хранителни продукти, които не са изброени в приложение I от ДФЕС (в Договора продуктите от приложение I се считат за „селскостопански продукти“), може да влизат в обхвата на актове, приети съгласно член 43 от ДФЕС, ако това допринася за осъществяването на една или

няколко от целите на общата селскостопанска политика, както и че селскостопанските продукти принципно попадат в този обхват.⁶

Също така при подход, който има за цел да защити земеделските производители и техните сдружения (кооперации и други организации на производителите), трябва да се вземат предвид отрицателните последици за тях от нелоялни търговски практики надолу по веригата за доставка на храни, т.е. за стопански субекти, които не са земеделски стопани, но чиито слаби позиции за договаряне надолу по веригата ги излагат на опасност от такива практики. Защитата срещу НТП за доставчици надолу по веригата би предотвратила нежелани последици за земеделските стопани поради отклоняване на търговията към техни конкуренти, които са собственик на инвеститори — например на етапа на преработка — и които не се ползват с такава защита (като това би намалило правния риск купувачите да бъдат обвинени в нелоялни търговски практики).

С оглед на това член 43 от ДФЕС, който предоставя на законодателя на Съюза законови правомощия за създаването на обща организация на селскостопанските пазари в ЕС, принципно може да служи като правно основание за въвеждането на мерки, в чийто обхват влизат нелоялни търговски практики по веригата за доставка на храни във връзка с търговията с хранителни продукти с произход от стопанства на земеделски производители.

- **Субсидиарност (извън областите на изключителна компетентност)**

Не съществуват общи правила на ЕС, които биха осигурили минимален европейски стандарт на защита чрез сближаване или хармонизиране на въведените от държавите членки различни мерки за борба с нелоялните търговски практики. Без мерки на равнището на ЕС държавите членки не разполагат с механизми за координация, с помощта на които да постигнат такова сближаване, нито с безспорни стимули сами да съгласуват въведените от тях мерки. Въпреки отправените от Комисията препоръки, изложени в съобщенията ѝ, в държавите членки все още няма минимален стандарт за защита срещу НТП.

В някои държави членки изобщо няма специални правила за защита срещу нелоялни търговски практики. В други пък не са застъпени важни аспекти, свързани с прилагането на правилата относно НТП. Поради това стопанските субекти в по-слаба позиция, по-специално земеделските производители, не са достатъчно защитени. Въпреки положителния си принос за борба с НТП в частния сектор доброволните кодекси, включително инициативата за веригата на доставки — доколкото се прилага в държавите членки — не могат ефикасно да заменят публични мерки в областта на управлението.

С оглед на това са необходими мерки на ЕС, насочени към решаване на проблема с недостатъчната защита срещу НТП чрез осигуряване на общ минимален стандарт навсякъде в ЕС. След дългогодишни обсъждания, анализи и препоръки, които само до известна степен са довели до практически подобрения, законодателството на ЕС е средство такъв минимален стандарт на защита да се осигури на цялата територия на Съюза, в т.ч. със съответните механизми за координация и прилагане.

Ефективността на правилата на ЕС произтича от въвеждането на общ за държавите членки минимален стандарт, който ще осигури защита и в държавите членки, в които понастоящем няма правила за защита срещу нелоялни търговски практики. Избраният подход е пропорционален спрямо установения проблем и спрямо съществуващите

⁶ Решение на Съда на Европейския съюз, [C-343/07](#), 2 юли 2009 г., т. 50 — 51.

мерки в държавите членки. С него не се установява цялостна уредба на ЕС относно нелоялните търговски практики в държавите членки. В съответствие с подхода за минимална хармонизация мерките са насочени срещу неголям списък с явно нелоялни търговски практики, като на държавите членки се оставя възможност да запазят или да предвидят по-мощни мерки. По-мощните правила относно НТП на национално равнище и доброволните кодекси, като кодекса на инициативата за веригата на доставки, няма да бъдат заменени, а допълнени. Поради това се очаква минималният стандарт на ЕС да доведе до полезно взаимодействие с тях, а не да обезсмисли предимствата им. На второ място, с предложената директива се установяват ефикасни правомощия за прилагане, доказали ефективността си за преодоляване на предизвикани от страх съображения, като същевременно се засилва възпиращият ефект и се осигуряват по-добри възможности за правна защита в държавите членки. И в това отношение подходът е за минимална хармонизация, като се разчита на прилагачи органи в държавите членки, а не на централизиран прилагач орган. На трето място, с предложената директива се предвижда създаването на координационна мрежа на прилагачите органи със съдействието на Комисията, която ще улесни обмена на най-успешни практики и ще осигури платформа за обсъждане и оптимизиране на прилагането на правилата относно НТП. Опитът на Арбитражния орган за кодекс на търговските вериги в Обединеното кралство сочи, че ефикасният режим на защита и прилагане може да намали нелоялните търговски практики и да осигури по-ефикасна правна защита срещу тях.

Мерките на равнището на ЕС, които допълват режима на държавите членки и инициативата за веригата на доставки, представляват общи правила относно нелоялните търговски практики, които имат за цел да подобрят управлението на веригата за доставка на храни и да допринесат за достоен стандарт на живот за хората, занимаващи се със селско стопанство (член 39 от ДФЕС). Възприетият подход е за частична (минимална) хармонизация и е съобразен с положителните страни на пазарно обусловените договорни споразумения между страните. Тъй като нелоялни търговски практики се наблюдават по цялата верига за доставка на храни, а отражението им нерядко се предава по отделните звена и достига до земеделските производители, разумният подход е борбата с тях да се води комплексно и да обхваща всички етапи по веригата.

- **Пропорционалност**

Масштабът на целите при наборите от варианти, разгледани в оценката на въздействието, е различен. Принципно всички варианти са подходящи за ефикасно преодоляване на проблема и за постигане на посочените цели — да се намали разпространението на нелоялни търговски практики и да се реши въпросът с недостатъчната степен на защита. Същевременно препоръките на равнището на ЕС не са в състояние да постигнат по-голям напредък за осъществяване на желаната цел. Публикуваните през 2014 и 2016 г. препоръки на Комисията до държавите членки и инициативата за веригата на доставки не са постигнали изцяло желаните резултати, отчасти тъй като някои от тях може да зависят от прилагането на общ задължителен подход. С оглед на това избраният подход в настоящата директива е по-ефикасен за постигане на целта да се осигури минимална степен на защита в държавите членки и — както сочи примерът в някои държави членки — може да реши някои от установените проблеми във връзка с нелоялните търговски практики, в т.ч. пропуски при прилагането на правилата. Въз основа на същите наблюдения изглежда, че по-щадящи мерки едва ли биха постигнали целта също толкова ефикасно.

Възприетият подход е предпазлив, като се отчитат различни съображения, и поради това е пропорционален за постигането на желаната цел. Предлага се частична, а не пълна хармонизация. Запазва се възможността държавите членки да прилагат правила относно НТП, чийто обхват превишава и надхвърля минималния стандарт на защита, който има за цел да въведе настоящата директива (при спазване на приложимото законодателство на ЕС). Освен това с директивата се предлага подход за децентрализирано прилагане от държавите членки. Директивата допълва съществуващите правила, в т.ч. въведените с доброволни инициативи, като инициативата за веригата за доставки. В съответствие с това директивата няма за цел да даде определение на всички практики, които биха могли да представляват НТП, а въвежда неголям списък със забранени нелоялни търговски практики. Обхватът на защитата се ограничава за малки и средни доставчици във веригата за доставка на храни и съответно не представлява намеса в търговските отношения между големите участници в нея, за които вероятността да станат жертва на НТП е по-малка или може да се очаква, че успешно ще противостоят на подобен натиск. В сравнение с малките и средните стопански субекти за тях не важат в същата степен и предизвиканите от страх съображения, посочени в доклада за оценка на въздействието.

Въпросът за пропорционалността се разглежда в раздели 3.2 и 3.3 от оценката на въздействието. Характеристиките на предпочетения вариант, които доказват пропорционалността му в описания по-горе смисъл, се разглеждат в раздели 5 и 6, както и при подробното му представяне в раздел 8.

- **Избор на инструмент**

Избраният правен инструмент е директива, тъй като съществува опасност незадължителен правен подход да се окаже неефективен за постигане на желания резултат, а именно минимални условия на равнопоставеност. Подкрепата за използването на директива като подходящ правен акт за мерки срещу нелоялните търговски практики е съобразена и с принципа на субсидиарност — директивата дава възможност на държавите членки да включат съответната минимална защита в националния си правен ред по начин, който е съвместим с избраните от тях закони, подзаконови и административни разпоредби.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Тъй като все още не съществува законодателна уредба на ЕС за борба с нелоялните търговски практики, на този етап не е възможно да се представи подкрепена с доказателства оценка за ефикасността на мерките на равнището на ЕС. Някои държави членки обаче са направили предварителна или последваща оценка за ефективността и ефикасността на осъществяваната от тях политика за борба с НТП.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Процесът на консултации включваше консултации относно първоначалната оценка на въздействието, открита обществена консултация, целенасочени консултации със заинтересованите страни във веригата за доставка на храни (предприятия и потребителски организации), консултация с държавите членки, семинар с представители на академичните среди относно нелоялните търговски практики във

веригата за доставка на храни (организиран от Съвместния изследователски център), срещи по конкретни въпроси със заинтересовани страни по веригата за доставки на храни и обсъждания с групите за диалог с гражданското общество в рамките на ОСП. Основната цел в процеса на консултации бе да се съберат доказателства, които да залегнат в основата на доклада за оценка на въздействието.

Заинтересованите страни бяха приканени да представят своите мнения и доказателства по определянето на проблема, целите на политиката, необходимостта от действия на равнището на ЕС, варианти на политиката и евентуалното въздействие от тях, както и по въпросите, свързани с прилагането, включително мониторинга и осигуряване на изпълнението.

В голямата си част заинтересованите страни посочиха, че във веригата за доставка на храни често се наблюдават ощетяващи ги нелоялни търговски практики, и (с изключение на търговците на дребно) изразиха подкрепа за правни действия на равнището на ЕС, в т.ч. минимални стандарти за прилагане. (Големите) търговци на дребно изразиха несъгласие с твърдението, че нелоялните търговски практики са широко разпространено явление, и се противопоставиха срещу въвеждането на мерки на ЕС. Въпреки че участието им в процеса на консултации остана ограничено, потребителските организации изявиха интерес да участват на етапа на обсъждане на законодателството.

В хода на откритата обществена консултация 90 % от отговорилите напълно или отчасти изразяват съгласие с твърдението, че някои практики по веригата за доставка на храни могат да се считат за нелоялни търговски практики. Като цяло резултатите са сходни за всички групи заинтересовани страни (производители, преработватели, прекупвачи, изследователи и др.), с изключение на търговците на дребно, при които 12 % напълно или отчасти са съгласни с твърдението за съществуването на НТП при доставката на храни. Установените в хода на консултациите най-вредни практики до голяма степен съвпадат с посочените в „Принципи на добрата практика“, изготвени в рамките на инициативата за веригата на доставки. Над 87 % от отговорилите смятат, че Европейският съюз следва да предприеме действия по този проблем (според 58 % — съвместно с държавите членки, а според 29 % — самостоятелно). Във връзка с ефикасността на прилагането отговорилите очертах като най-важни следните характеристики — прозрачност на разследванията и на резултатите от тях (94 %), възможност за налагане на глоби при нарушения на правилата (93 %), възможност за подаване на колективни жалби (92 %), възможност за получаване и обработка на поверителни жалби (89 %), определяне на компетентен орган (89 %) и възможност за започване на разследвания по собствена инициатива (73 %).

Становищата на заинтересованите страни бяха включени в пълния текст на анализа, изложен в оценката на въздействието, и бяха взети предвид при подготовката на предложението за директива. Въпреки че повечето заинтересовани страни призоваха за мащабна нормативна уредба относно някои конкретни нелоялни търговски практики, с предложението си Комисията предлага ограничен подход, който обхваща само няколко вида НТП, причиняващи особено големи щети. Комисията до голяма степен изразява съгласие с болшинството заинтересовани страни, които изтъкват като важен фактор необходимостта от сериозен капацитет за прилагане на правилата от органите в държавите членки, както и необходимостта от съгласуване на прилагането на равнището на ЕС.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Освен на описаните по-горе консултации със заинтересованите страни анализът за оценка на въздействието се опира също така на широк кръг научни, правни и приложни източници. За определяне на базовия сценарий бе събрана информация от държавите членки, която бе обработена и анализирана от външни експерти юристи; също от държавите членки, както и от обществено достъпни източници бе събрана допълнителна информация за евентуалното въздействие на различните варианти. В общ план доказателствата в основата на оценката на въздействието включват данните и информацията, получени чрез описаните по-горе консултации, както и от проведения семинар, изготвения технически доклад, преглед на независими публикации и обмен с държавите членки и трети държави с опит при нормативното уреждане на мерки за борба с НТП. Така например в доклада си от 2008 г., озаглавен „Разследване относно доставката на хранителни продукти на пазара в Обединеното кралство“ (*The supply of groceries in the UK market investigation*), Комисията за защита на конкуренцията в Обединеното кралство констатира, че някои нелоялни търговски практики могат да имат неблагоприятно влияние върху конкуренцията и върху благосъстоянието на потребителите. В проведено от Areté проучване за ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ от 2016 г. се разглеждат ограниченията на ИВД в борбата с нелоялните търговски практики. В доклад относно НТП от 2013 г. SEO потвърждава значението на страха от ответни действия при случаи, свързани с нелоялни търговски практики.

При оценката на въздействието беше използван също така експертният опит на изследователи от Съвместния изследователски център, по-конкретно от отдел „Икономика на селското стопанство“, и на експерти — икономисти и юристи, от ГД „Земеделие и развитие на селските райони“.

Семинар с представители на академичните среди относно нелоялни търговски практики по веригата за доставка на храни

Съвместно с ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ през юли 2017 г. Съвместният изследователски център организира семинар на тема „Нелоялни търговски практики по веригата за доставка на храни“. В семинара участваха над десет представители от университети в ЕС и САЩ.

Въз основа на резултатите от семинара и с помощта на докладчиците по него Съвместният изследователски център изготви технически доклад, в който се потвърждава съществуването на нелоялни търговски практики по веригата за доставка на храни и се посочват обстойни нормативни и аналитични източници в тази област.

Проучване на правилата относно НТП на национално равнище в държавите членки

С помощта на въпросник Комисията събра отзиви от държавите членки за опита им, свързан с правилата за борба с НТП, както и за данни и информация, която биха могли да споделят в тази област. По-конкретно до държавите членки бе отправено искане: i) да актуализират подадената от тях информация при предишно проучване от 2015 г. за съществуването, прилагането и изпълнението на разпоредбите на национално законодателство относно НТП; ii) да посочат информация от проведени от тях оценки на въздействието във връзка с управленски решения относно правила за борба с НТП на национално равнище; iii) да предоставят информация за административните разходи за публичната администрация, свързани с въвеждането на такива правила на национално равнище.

Получените отговори от държавите членки бяха обобщени в документа „Специални разпоредби относно нелоялните търговски практики в държавите членки при отношения между стопанските субекти във веригата за доставки на дребно“ (*Specific regulations on unfair trading practices in Member States in the business-to-business retail supply chain*, Cafaggi, F. и P. Iamiceli, приложение Е към оценката на въздействието). ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ използва оценките на държавите членки за административните им разходи, свързани с въвеждането и прилагането на национални правила относно НТП, при подготовката на оценката на въздействието и при разработването на различните варианти.

Анализ на въздействието на нормативна уредба за борба с НТП

Главният икономист на ГД „Конкуренция“ представи анализ на евентуалното въздействие от регламентирането на търговски практики във веригата за доставка на храни, в който набеляза възможните ползи и недостатъци (за стопанските субекти и потребителите) от регламентирането на различни практики.

• **Оценка на въздействието**

ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ представи оценката на въздействието на Комитета за регулаторен контрол на 21 февруари 2018 г. Комитетът даде отрицателно становище на 23 февруари 2018 г. с искане работата да продължи и докладът за оценка на въздействието да бъде представен отново. Комитетът посочи някои пропуски, които да бъдат отстранени в преработения доклад. Преработеният текст на доклада за оценка на въздействието беше представен на Комитета за регулаторен контрол на 5 март 2018 г. и на 12 март 2018 г. бе получено второ становище на комитета (положително, с резерви). Препоръките на комитета и направените промени са обобщени в приложение 1 към оценката на въздействието.

Различните варианти на политиката са изложени и разгледани в раздел 5 от оценката на въздействието. След това (в раздел 6.4) се дава оценка на вариантите и те се групират в няколко реалистични и различни набора. Предпочетеният вариант е представен в раздел 8. Използваната методология и оценката на ефективността и ефикасността на различните набори от варианти, както и залегналите в тях елементи, са описани в приложение Д.

По отношение на елементите на отделните варианти съществени са следните съображения. Въз основа на наличните доказателства подробна хармонизация на правилата относно нелоялните търговски практики по веригата за доставка на храни в ЕС не изглежда оправдана. Подход за частична хармонизация със съществени правила относно НТП може да съвмести по-строгите правила в тази област в държавите членки, като същевременно се въведе минимален стандарт на защита в ЕС, който допринася за постигането на целта да се ограничи разпространението на такива практики.

Въвеждането на обща клауза за забрана на НТП би осигурило общ стандарт за защита срещу нелоялни търговски практики в държавите членки. Въпреки че съответните органи в държавите членки ще тълкуват клаузата за всеки отделен случай, това би създавало очаквания за единно прилагане. Поради това въвеждането на обща клауза на практика предполага степен на хармонизация, която би могла да породи напрежение спрямо съществуващите режими в държавите членки, които често сами използват общи забрани на национално равнище. Забраната на конкретни нелоялни търговски практики — какъвто е подходът, възприет в настоящото предложение за директива — реално няма такъв широк хармонизиращ ефект. Конкретно формулираните забрани, насочени срещу строго определени нелоялни търговски практики, ще намалят и правната

несигурност при търговски сделки, произтичаща от въвеждането на по-обща забрана. Поради конкретния си характер правилата ще бъдат предвидими за стопанските субекти и реално осъществими за органите, на които е възложено тяхното прилагане.

Необходимо е да се прави разграничение между практики, предвидени с ясни и недвусмислени условия в сключения между страните договор за доставка, преди да започне изпълнението на сделката, и практики, които възникват, след като започне изпълнението на сделката, и не са били предварително договорени с ясни и недвусмислени условия. Първият вид практики вероятно биха повишили ефективността за страните, но при практиките от втория вид това не е така. Поради това при определянето на дадени нелоялни търговски практики в настоящото предложение се включват договорни споразумения между страните, с изключение на случаите, в които не може основателно да се приеме, че съответните договорености повишават ефективността — например когато на по-силната страна се предоставят неясни и неуточнени правомощия едностранно да вземе решение да използва такива практики на етап, след като е започнало изпълнението на сделката (непредвидимост), или защото поради самото си естество дадени практики са нелоялни.

Предложените правила относно НТП са насочени към продуктите, изброени в приложение I към ДФЕС и предназначени за употреба като храна, както и към преработени селскостопански продукти, които се търгуват във веригата за доставка на храни, като по този начин в обхвата им попадат всички хранителни продукти, с които се извършва търговия. При покупката на такива продукти от купувачи във веригата, които не са малки и средни предприятия, ще трябва да се спазват правилата на ЕС относно нелоялните търговски практики. Този комплексен обхват е в съответствие с подхода на инициативата за веригата за доставки и с мерките относно НТП в държавите членки. Ако в обхвата попадат само селскостопанските продукти, изброени в приложение I, това поражда опасност от нарушения по веригата на доставки, които в крайна сметка могат да имат отрицателни последици за търговията със селскостопански продукти и за земеделските стопани.

Осигуряването на целенасочена защита за малките и средните доставчици във веригата за доставка на храни е оправдано, тъй като поради липсата на силни позиции за договаряне те често не са в състояние да се защитят от нелоялни търговски практики. Съществува също така опасност от нежелани последици от мерки, засягащи договорните отношения между по-големите стопански субекти. Въпреки че в оценката на въздействието НТП се определят въз основа на съображения за абсолютна почтеност, с оглед на гореизложеното на този етап предоставянето на целенасочена защита е по-пропорционално. На същия принцип правилата следва да се прилагат за купувачи във веригата за доставка на храни, които не са малки и средни предприятия, тъй като те може да успеят да използват позицията си за договаряне срещу по-малките стопански субекти по начин, позволяващ прилагането на нелоялни търговски практики.

Предоставянето на определени процедурни правомощия на органите, от чиято компетентност е да следят за прилагането на правилата относно НТП — и преди всичко самото съществуване на такъв орган — е важен фактор, за да се затвърди сред стопанските субекти убеждението, че правилата се прилагат ефикасно. До голяма степен това допринася и за преодоляване на основните причини, поради които потърпевшите от нелоялни търговски практики не търсят правна защита (поради предизвикани от страх съображения). Поради това се предвижда изискване държавите членки да определят компетентен орган за прилагане на мерките за борба с НТП и да

му предоставят определени минимални правомощия, извлечени от най-успешните практики в съществуващите режими на държавите членки.

Успоредно с правилата на ЕС следва да има механизъм за координация между компетентните органи, чрез който те да могат да съгласуват прилагането и да обменят най-добри практики. Не по-малко важно е с помощта на същия механизъм да се събират данни от докладите, представяни от държавите членки, които да залегнат в основата на преразглеждане на мерките в бъдеще. Комисията ще предоставя съдействие за работата на мрежата, като организира годишни срещи въз основа на годишните доклади за изпълнението, представени от компетентните органи на държавите членки.

Трудно е да се дадат точни количествени оценки за ползите, които ще има за стопанските субекти от прилагането на правилата относно нелоялните търговски практики. Всяка нелоялна търговска практика обаче, към която са насочени мерките, има явни отрицателни последици за икономическите им резултати поради неправомерно прехвърляне на рискове и поради съпътстващата такива практики несигурност, например чрез разходи, които в условията на конкурентен пазар не би следвало да поемат. Почти всички участници в многобройните проучвания, които се цитират в оценката на въздействието, изразяват тревога от разпространението на нелоялни търговски практики и произтичащите от тях щети, и споделят очакванията си за положително въздействие от приемането и ефикасното прилагане на правила срещу НТП в публичния сектор (ЕС). Така например Арбитражният орган за кодекс на търговските вериги в Обединеното кралство съобщава, че реално е допринесъл за това разпространението на НТП да се ограничи.

Оценки за щетите от нелоялни търговски практики се дават в раздели 2.5 и 6.2.1 от оценката на въздействието. Според проведено през 2013 г. проучване сред земеделски производители и земеделски кооперации, основано на широко определение за нелоялни търговски практики, щетите от тях се оценяват на повече от 10 млрд. евро годишно. Според производителите на хранителни продукти, участвали в проведено през 2011 г. проучване въз основа на широко определение за нелоялни търговски практики, направените от тях разходи във връзка с НТП са възлизали на 0,5 % от оборота им — ако посоченият процент се екстраполира спрямо общия оборот в хранително-вкусовата промишленост през същата година, това се равнява на 4,4 млрд. евро.

Очакваните ползи от ограниченото разпространение на НТП могат да се разглеждат като разходи за прилаганите ги по-силни стопански субекти, които съгласно новите правила ще трябва да прекратят тази практика. Поради съображения от социален характер обаче — като принципа за почтеност в търговските отношения, подобни ползи, произтичащи от нелоялни търговски практики спрямо доставчиците, поначало не може да се считат за оправдани. Следователно в конкретния случай ползите от забраната на нелоялни търговски практики са по-големи от такива „щети“.

Основните разходи за стопанските субекти, за които се прилагат правилата относно нелоялните търговски практики, ще бъдат разходи за съобразяване с изискванията. При конкретните обстоятелства тези разходи ще бъдат най-общо за обучение и за прилагане на правилата. Предложените правила относно НТП не съдържат изисквания стопанските субекти да извършват определени дейности, а само забраняват определено поведение, което се счита за нелоялно. Освен това най-малкото участниците, подписали инициативата за веригата на доставки, вече за направили разходи за съобразяване с изискванията, залегнали в доброволния кодекс на ИВД. Голям търговец на дребно

например е изразходвал 200 000 евро за еднократно обучение на персонала във връзка с кодекса на поведение на ИВД.

Според очакванията частичната хармонизация на правилата относно нелоялните търговски практики на равнището на ЕС ще има ограничени последици за потребителите. В хода на откритата обществена консултация стопанските субекти като цяло не подкрепят твърдението, че НТП носят предимства за потребителите, например чрез по-ниски потребителски цени, които са възможни чрез принуда за доставчиците нагоре по веригата посредством нелоялни търговски практики. В някои случаи се твърди, че забраната за продажба на цени под себестойността оказва отрицателно влияние върху потребителските цени, но това не влиза в обхвата на оценката на въздействието. Потребителските организации, които се отзоваха на поканата за участие в консултацията, насърчават публичния сектор да приеме правила относно нелоялните търговски практики, тъй като очакват в дългосрочен план тези практики да окажат неблагоприятно влияние върху потребителските цени.

Държавите членки ще трябва да транспонират правилата относно НТП в националното право. Изборът на директива им предоставя свобода на преценка как да осъществят транспонирането ѝ. Няма пречки държавите членки да приемат и прилагат на територията си по-строги правила на национално равнище за защита на малките и средните купувачи, както и на доставчиците, изрично упоменати в директивата. С течение на времето в държавите членки са въведени разнообразни законодателни мерки по отношение на НТП. Поради това в повечето от тях вече има уредба, уреждаща борбата с нелоялните търговски практики. Въздействието на правилата на ЕС в тази област върху законодателството в държавите членки ще зависи от (обхвата на) съществуващите правила на национално равнище. Държавите членки, в които подобна уредба не съществува, ще трябва да приведат в изпълнение новите мерки, в т.ч. като определят прилагащ орган. Както сочи опитът на някои държави членки, същевременно е възможно да се разшири дейността на вече съществуващ орган (например национален орган за защита на конкуренцията). По този начин разходите за изпълнение може да известна степен да бъдат поети от съществуващи структури в държавите членки и така да бъдат ограничени. Оперативните разходи за дейността на Арбитражния орган за кодекс на търговските вериги в Обединеното кралство например възлизат на 1 786 000 лири стерлинги през финансовата 2015/2016 година и 622 000 лири стерлинги през финансовата 2016/2017 година. Разликата се дължи най-вече на проведеното през 2015/2016 г. мащабно разследване на един търговец на дребно.

На последно място, не се очаква правилата относно НТП да имат значително пряко въздействие върху околната среда, въпреки че стопанските оператори, спрямо които не се прилагат такива практики, може да имат по-големи икономически възможности за инвестиции в екологично устойчиви и благоприятни за климата дейности, както и за предотвратяване на разхищението на храни; възможно е също натискът върху тях да отслабне и да не се налага да компенсират загубената печалба, като ограничават разходите за спазване на законодателството в областта на околната среда и безопасността на храните.

• Пригодност и опростяване на законодателството

Очаква се предложението да бъде от полза за МСП. Въпреки че може да се наложи и тези предприятия да поемат разходи за съобразяване с изискванията, в получените при консултацията отговори това не беше поставено като проблем. Освен това правилата на доброволна основа — като правилата в рамките на инициативата за веригата на доставки — вече се прилагат независимо от големината на предприятието.

- **Основни права**

ЕС се ангажира да отстоява високи стандарти за основните права. Създаването на справедлива и ефикасна система на защита срещу нелоялни търговски практики ще допринесе за възможността заинтересованите страни да осъществяват стопанска дейност (вж. член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз). Законодателството на Съюза трябва да зачита правата, залегнали в хартата (членове 51 и 52 от нея). Поради това правомощията за прилагане трябва да бъдат съвместими с правото на защита (член 48 от хартата), например като се осигурява ефикасна правна защита срещу решение на прилагащ орган, с което се налагат санкции. По-специално по отношение на поверителната обработка на жалби трябва да се намери балансирано решение, съобразено с правото на защита на ответната страна.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението ще има ограничено отражение върху бюджета на ЕС. Предвиждат се годишна координационна среща на прилагащите органи на държавите членки веднъж годишно в Брюксел, както и базов уебсайт за обмен на информация, който ще бъде създаден и управляван от Комисията.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

В базата данни на Евростат няма съответни статистически данни на равнището на ЕС, които биха могли да служат като основни източници на данни за мониторинг и оценка на изпълнението на настоящата директива. Като основа за иконометричен анализ, подпомагащ мониторинга и оценката на изпълнението на директивата, Комисията ще използва статистически данни за цените на производителите, цените на преработвателите и потребителските цени, събрани чрез Евростат или пряко в рамките на общата организация на пазарите.

С оглед на това мониторингът и оценката ще се опират на данни, събрани за нуждите на настоящата директива, най-вече чрез годишни доклади от националните компетентни органи. Докладите ще съдържат описание на дейностите на съответните органи относно прилагането на правилата съгласно директивата, например брой на получените жалби (поверителни или не), брой на започнатите разследвания (по собствена инициатива или въз основа на получено искане) или процент на случаите, довели до констатации за нарушение. В годишните доклади ще се посочват също така конкретни практики и натрупан опит с цел да се улесни разпространението на най-добри практики. Тази информация ще се допълва с резултати от проучвания за мнението на предприятията в ЕС (от земеделските производители до търговците на дребно), каквито вече са предприели някои държави членки и доброволни инициативи. Опитът и възприятията са еднакво важни фактори, влияещи върху поведението на стопанските субекти на единния пазар. На последно място, Комисията непосредствено ще извърши или ще възложи икономически проучвания с цел да се измери микро- и макроикономическото въздействие на различните практики, срещу които са насочени правилата на национално равнище и доброволните инициативи.

В съответствие с показателите, набелязани в оценката на въздействието, Комисията ще извърши оценка на ефективността, ефикасността, целесъобразността, съгласуваността и добавената стойност на тази политика на ЕС, както и евентуално на други подходящи критерии за оценка, като полезност, равнопоставеност, приемливост или координация

(с правилата в държавите членки и с доброволни инициативи за саморегулиране). Изброените показатели може да служат като основа за оценката, която трябва да бъде представена не по-рано от три години след датата на прилагане на директивата с цел да се гарантира, че ще има на разположение достатъчен набор от данни.

Не се изисква план за изпълнение на настоящата директива, която е с ограничен обхват, не предлага пълна хармонизация и не е съпроводена с особени технически предизвикателства, нито със затруднения във връзка със спазването на изискванията или с определен график. Няколко дейности за подкрепа са предвидени в самата директива — създаване на механизъм за сътрудничество между прилагащите органи и създаване на уебсайт със същата цел.

- **Обяснителни документи (за директиви)**

С оглед на съображенията, изложени в раздела относно плановете за изпълнение по-горе, Комисията няма да изисква от държавите членки обяснителни документи относно транспонирането на директивата.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Предлаганата директива се състои от 14 члена.

В **член 1** се определя предметът на директивата, като се прилага подход за частична (минимална) хармонизация с цел да се въведе минимален стандарт за защита от НТП във всички държави членки. Защитата се прилага само за МСП — доставчици във веригата за доставка на храни, при извършвани от тях продажби за купувачи, които не са МСП.

В **член 2** се дават определения на термините, които многократно се използват в разпоредбите на директивата — „купувач“, „доставчик“, „малко и средно предприятие“, „хранителни продукти“ и „нетрайни хранителни продукти“. Въведените термини помагат да се определи приложното поле на директивата.

По отношение на продуктите директивата обхваща „хранителни продукти“, т.е. селскостопанските продукти, изброени за употреба като храна в приложение I към ДФЕС, в т.ч. продукти от риболов и аквакултури, както и преработени селскостопански продукти за употреба като храна, т.е. преработени хранителни продукти, които не са включени в приложение I към ДФЕС.

Като се имат предвид взаимоотношенията между доставчиците и купувачите, както и обхватът на продукта, приложното поле на мерките обхваща цялата верига за доставка на храни — и нелоялни търговски практики, чието отражение може да се предаде назад по веригата, така че пряко или косвено да засегне земеделските стопани. Защитата обхваща малки и средни земеделски производители (в т.ч. техни организации на производителите, като кооперации) и други доставчици по веригата, които са малки и средни предприятия, а правилата относно НТП налагат ограничения върху поведението на купувачи, които не са МСП.

Предложението е съобразено с обстоятелството, че нелоялните търговски практики невинаги са изложени в писмен договор и по принцип могат да възникнат на всеки етап от търговските сделки между купувача и доставчика по веригата за доставка на храни, в т.ч. след сключването на договор.

Тъй като веригата за доставка на храни е изградена от вертикално обвързани взаимоотношения за доставка — и тъй като НТП на по-късен етап във веригата могат да имат отрицателно въздействие върху земеделските производители и върху общата

ефикасна работа на продоволствената верига — обхватът на понятието „доставчик“, което се използва в предложението, не се ограничава до земеделските производители и техните организации, а включва всички доставчици във веригата за доставка на храни, в т.ч. производствени предприятия и разпространители, при условие че са малки и средни предприятия.

Делът на МСП специално в производствения сектор е доста голям. Обхватът на предложението е съобразен с обстоятелството, че малките и средните междинни участници във веригата, които може да не са в състояние да се противопоставят на нелоялни търговски практики, налагани от купувачи, които не са МСП, може да прехвърлят произтичащите от това разходи на собствените си доставчици, т.е. на земеделските производители. При продажби за купувачи, установени в Съюза, на забраната могат да се позоват и чуждестранни доставчици, установени извън Съюза.

Забранените нелоялни търговски практики са посочени в **член 3**. Въпреки че съгласно параграф 2 този въпрос е подчинен на принципа за свобода на договаряне между страните (т.е. определянето на дадена търговска практика като нелоялна зависи от преценката на страните да решат друго по силата на договорено между тях споразумение), поради принципно несправедливото си естество нелоялните търговски практики, изброени в параграф 1, не зависят от преценката на страните в процеса на договаряне.

Към групата практики, посочени в параграф 1, спада забраната купувачите да плащат на доставчиците си по-късно от 30 дни при доставка на нетрайни продукти. Тази разпоредба представлява *lex specialis* за хранително-вкусовия сектор само по отношение на разпоредбите относно срока за плащане, предвидени в Директивата за забавените плащания, която се прилага за всички икономически отрасли. В същата група са включени отмяната на поръчки за нетрайни продукти с кратко предизвестие и едностранни промени с обратно действие в условията на договора за доставка — тези практики представляват непропорционално разпределяне на риска в полза на купувача, очевидно не са справедливи и следва да бъдат забранени.

Други практики, които са нелоялни, ако за тях няма договорено споразумение, може да бъдат приемливи и дори взаимноизгодни и ефикасни, ако са предмет на договореност между страните. С оглед на това такива практики следва да се разглеждат по различен начин в правилата относно НТП, за да се осигури възможност за повишаване на ефективността, като в крайна сметка това води до целесъобразност на доставките и цените.

Условията на такива договорености трябва да бъдат ясни и недвусмислени. Неясно споразумение, което дава право на една от страните да определи условията за такива практики на по-късен етап, би било непредвидимо и съответно не може да оправдае подобно последващо въвеждане на условия или практики, нито да попречи съответната практика да бъде счетена за нелоялна търговска практика.

Към посочената втора група нелоялни търговски практики спада връщането на непродадени или похабени продукти. Заплащане от доставчика за складиране, излагане или включване в продуктова гама на негови хранителни продукти може да се окаже ефикасна и печеливша стратегия и за двете страни по договора. Същото важи за дейностите за реклама и маркетинг. По искане на доставчика купувачът е длъжен да му представи разчет за плащанията. Също така по искане на доставчика при дейности за маркетинг, складиране, излагане или включване в продуктова гама купувачът е длъжен да му представи разчет за разходите.

Те са приемливи, ако са договорени със споразумение между страните и ако размерът на плащането за складиране и включване на продукти в продуктовата гама се основава на обективни и обосновани разчети за разходите. Принос на доставчика за реклама на продуктите или за осъществяван от купувача маркетинг също може да бъде ефикасно средство, ако страните са се споразумели за това.

С **член 4** се въвежда изискване държавите членки да определят компетентен прилагаш орган относно забранените нелоялни търговски практики. От съображения за икономии от мащаба за компетентен орган може да бъде избран вече съществуващ прилагаш орган, например в областта на конкурентното право (националните органи за защита на конкуренцията).

В **член 5** се урежда подаването на жалби и се посочва, че прилагашият орган трябва да може да разглежда поверителни жалби и — ако получи искане за това — да защити самоличността на жалбоподателя. Жалба до прилагашия орган следва да могат да подават също така организации на производителите и сдружения на организации на производителите — не в правото си на партньор по договор, а когато представляват интереса на свои членове (или членове на членуващи в тях организации), които са малки или средни предприятия.

Съгласно **член 6** на прилагашите органи се предоставят необходимите правомощия да започват разследване по своя собствена инициатива или въз основа на жалба, да събират информация, да прекратяват нарушения, да налагат санкции и да публикуват взетите от тях решения с цел да се постигне възпиращ ефект.

Координацията и сътрудничеството между държавите членки се уреждат с **член 7**. Това включва провеждането на годишни срещи със съдействието на Комисията и представяне на годишни доклади от прилагашите органи. Доколкото е възможно, прилагашите органи на държавите членки следва да си оказват взаимопомощ при провежданите от тях разследвания.

В **член 8** от предложението се пояснява, че държавите членки могат да предвидят допълнителни правила за борба с нелоялните търговски практики, които превишават и надхвърлят минималния стандарт на Съюза, при условие че съответните правила са в съответствие с разпоредбите относно вътрешния пазар.

В **член 9** се определят задълженията на държавите членки за докладване. В разпоредбата се предвижда възможността Комисията да приеме акт за изпълнение във връзка с докладването, с който може да уточни полезни начини за изготвянето на докладите.

С **член 10** се урежда процедурата на комитета, който ще подпомага Комисията в това отношение.

В **член 11** се предвижда Комисията да направи оценка не по-рано от три години след началото на прилагането на директивата и да представи междинен доклад за транспонирането ѝ.

Член 12 съдържа разпоредби относно транспонирането на директивата. Разпоредбите са по стандартния ред за директивите.

В **член 13** се уточнява влизането в сила на директивата. В заключителния **член 14** се посочва, че адресати на директивата са държавите членки.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопански субекти по веригата за доставка на храни**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁷,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁸,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Дейностите по веригата за доставка на храни, в т.ч. разпространението на нелоялни търговски практики, се разглеждат в три съобщения на Комисията от 2009 г. насам⁹. В конкретния случай като нелоялни търговски практики се определят практики, които са в разрез с принципите за добросъвестност и почтеност при сключването на сделки, драстично се отклоняват от нормите на етичното търговско поведение и се налагат едностранно от единия на другия търговски партньор. В предложенията си Комисията очерта характеристиките, които е желателно да залегнат в националната и доброволната уредба, уреждаща противодействието срещу нелоялните търговски практики във веригата за доставка на храни. Не всички посочени характеристики са намерили място в правната уредба и в доброволните режими на управление в държавите членки, поради което разпространението на тези практики остава основна тема в политическия дебат в Съюза.
- (2) Със своя резолюция от юни 2016 г.¹⁰ Европейският парламент призова Комисията да представи предложение за правна рамкова уредба на Съюза

⁷ ОВ С ..., ... г., стр.

⁸ ОВ С ..., ... г., стр.

⁹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „По-добре функционираща верига на предлагането на храни в Европа“, COM(2009) 591 окончателен.

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Борба с нелоялните търговски практики във веригата за доставки на храни между предприятия“, COM(2014) 472 final.

Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно нелоялните търговски практики във веригата за доставки на храни между предприятия, COM(2016) 032 final.

¹⁰ Резолюция на Европейския парламент от 7 юни 2016 г. относно нелоялните търговски практики във веригата за доставки на храни (2015/2065 (INI)).

относно нелоялните търговски практики. През декември 2016 г. Съветът призова Комисията своевременно да предприеме оценка на въздействието, за да предложи законодателна уредба на Съюза или незаконодателни мерки за борба с нелоялните търговски практики¹¹. Комисията изготви оценка на въздействието, като преди това проведе открита обществена консултация и други целенасочени консултации.

- (3) В различните етапи на производство, преработка, предлагане на пазара, разпространение и продажба на дребно на хранителни продукти във веригата за доставка на храни участват различни субекти. Тя несъмнено е най-важният път, по който хранителните продукти стигат от стопанството до трапезата. Субектите по веригата извършват търговия с хранителни продукти — първични селскостопански продукти, в т.ч. продукти от риболов и аквакултури, изброени за употреба като храна в приложение I към Договора, и други хранителни продукти, които не са изброени в посоченото приложение, но са преработени от селскостопански продукти за употреба като храна.
- (4) Въпреки че всяка стопанска дейност е съпроводена с определен риск, поради зависимостта си от биологичните процеси и климатичните условия селскостопанското производство е особено несигурен отрасъл, тъй като селскостопанските продукти в по-голяма или по-малка степен са нетрайни и имат сезонен характер. При съвременната селскостопанска политика, която е далеч по-тясно обвързана с пазара, отколкото в миналото, защитата срещу нелоялни търговски практики придобива все по-голямо значение за субектите във веригата за доставка на храни и по-конкретно — за земеделските производители и техните организации.
- (5) В различните етапи по веригата за доставка на храни участват различни по брой и големина субекти. Различната им позиция за договаряне произтича от различната им концентрация и може да създаде условия за непочтено използване на позиции посредством нелоялни търговски практики. Нелоялните търговски практики ощетяват особено силно малките и средните предприятия във веригата за доставка на храни. Голямата част от земеделските производители, доставящи първични селскостопански продукти, имат малки и средни стопанства.
- (6) Повечето държави членки са въвели конкретни правила на национално равнище за защита на доставчиците срещу нелоялни търговски практики в отношенията между стопанските субекти по веригата за доставка на храни, но не всички държави членки са приели такива разпоредби. Дори да съществува възможност за позоваване на договорното право или на инициативи за саморегулиране, страхът от ответни действия ограничава практическата стойност на такива форми на защита. Някои държави членки, които са въвели конкретни правила относно нелоялните търговски практики, възлагат прилагането им на административни органи. Дори когато са налице обаче, правилата относно нелоялните търговски практики в държавите членки значително се различават.
- (7) Следва да бъде въведен минимален стандарт на Съюза за защита срещу някои очевидно нелоялни търговски практики с цел да се намали тяхното разпространение и да се подпомогне осигуряването на достоен стандарт на живот за земеделските производители. Това следва да бъде от полза за всички

¹¹ [Заклучения на Съвета](#) от 12 декември 2016 г. относно утвърждаването на мястото на земеделските стопани във веригата за доставка на храни и борбата с нелоялните търговски практики.

зеделски производители и физически или юридически лица, доставящи хранителни продукти (в т.ч. за организациите на производителите и за сдруженията на организации на производителите), при условие че лицата отговарят на изискванията съгласно определението за микро-, малки и средни предприятия в приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията¹². Доставчиците, които са микро-, малки и средни предприятия, са особено уязвими за нелоялни търговски практики и в най-малка степен съумяват да ги преодолеят без неблагоприятни последици за икономическото си бъдеще. Тъй като финансовият натиск от нелоялни търговски практики върху малките и средните предприятия често се предава по веригата и достига до земеделските производители, правилата относно такива практики следва да защитават също така малките и средните междинни доставчици на етапите надолу по веригата след първичното производство. При осигуряването на защита за междинните доставчици следва също така да се избегнат нежелани последици (най-вече необосновано повишаване на цените), произтичащи от отклоняване на търговията от земеделските производители и техните сдружения, произвеждащи преработени продукти, към незащитени доставчици.

- (8) С цел да се избегнат нежелани последици и нарушения, произтичащи от осигурената защита за доставчиците в Съюза, установените извън Съюза доставчици следва да могат да се позовават на минималния стандарт на Съюза, когато продават хранителни продукти на купувачи, установени в Съюза.
- (9) Съответните правила за търговско поведение следва да се прилагат от по-големите субекти във веригата за доставка на храни, т.е. от субекти, които не са малки и средни предприятия, тъй като обикновено при търговия с малки и средни доставчици тяхната позиция за договаряне е сравнително по-силна.
- (10) Тъй като повечето държави членки вече са въвели правила на национално равнище относно нелоялните търговски практики, въпреки съществуващите между тях различия като инструмент за въвеждането на минимален стандарт на защита съгласно правото на Съюза е целесъобразно да се използва директива. Това следва да даде възможност на държавите членки да включат съответните правила в националния си правен ред по начин, който осигурява съгласуван режим. Не следва да се изключва възможността държавите членки да приемат и прилагат на територията си по-строго национално законодателство за защита на малките и средните доставчици и на купувачите срещу нелоялни търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставка на храни при спазване на приложимите ограничения съгласно правото на Съюза във връзка с функционирането на вътрешния пазар.
- (11) Тъй като нелоялни търговски практики може да възникнат на всеки етап от продажбата на хранителния продукт, т.е. преди, по време на и след сделката за продажба, държавите членки следва да направят необходимото, така че разпоредбите на настоящата директива да се прилагат за такива практики независимо от момента на възникването им.
- (12) При вземането на решение дали отделна търговска практика се счита за нелоялна, е важно да се намали рискът това да ограничи използването на почтени, повишаващи ефикасността споразумения, договорени между страните. С оглед на това е целесъобразно да се прави разграничение между практики, предвидени с ясни и недвусмислени условия в договорите за доставка между

¹²

ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.

страните, и практики, които възникват, след като започне изпълнението на сделката, и не са били договорени предварително с ясни и недвусмислени условия, така че да бъдат забранени само едностранни промени с обратна сила в съответните условия на договора за доставка. Поради самото си естество обаче определени търговски практики се считат за нелоялни и свободата на договаряне на страните да се отклонят от тях не следва да се прилага.

- (13) С цел да се осигури ефикасно прилагане на забраните, установени с настоящата директива, държавите членки следва да определят орган, на когото е възложено да следи за тяхното прилагане. Съответният орган следва да може да действа по своя собствена инициатива или въз основа на жалби от страните, засегнати от нелоялни търговски практики във веригата за доставка на храни. Ако поради страх от ответни действия жалбоподателят поиска самоличността му да остане поверителна, прилагащите органи на държавите членки следва да уважат искането.
- (14) Жалби, подадени от организации на производителите или сдружения на такива организации, може да служат за защита на самоличността на отделни членове на организацията, които са малки или средни доставчици и които смятат, че спрямо тях се прилагат нелоялни търговски практики. С оглед на това прилагащите органи на държавите членки следва да могат да получават жалби от такива организации и да предприемат действия по тях, без това да накърнява защитата на процесуалните права на ответната страна.
- (15) Прилагащите органи на държавите членки следва да разполагат с необходимите правомощия, които им дават възможност ефикасно да събират фактологична информация, като изискват съответната информация. Когато е приложимо, те следва да имат правомощието да разпоредят прекратяване на забранената практика. Тъй като въвеждането на възпиращи мерки, като правомощието да се налагат санкции и да се публикуват резултатите от разследвания, може да насърчи промяна в поведението и намиране на досъдебно решение между страните, това следва да залегне в правомощията на прилагащите органи. Комисията и прилагащите органи на държавите членки следва тясно да си сътрудничат, за да гарантират общ подход при прилагането на правилата, установени с настоящата директива. По-конкретно прилагащите органи следва да си оказват взаимопомощ, например чрез обмен на информация и съдействие при трансгранични разследвания.
- (16) С цел да се улесни ефикасното прилагане Комисията следва да предоставя съдействие за организирането на срещи между прилагащите органи на държавите членки за обмен на най-добри практики и на съответната информация. Комисията следва да създаде и управлява уебсайт за улесняване на посочения обмен.
- (17) Правилата, установени с настоящата директива, не следва да възпрепятстват възможността държавите членки да оставят в сила съществуващи правила с по-широк обхват, нито да приемат такива правила в бъдеще, при спазване на приложимите ограничения съгласно правото на Съюза във връзка с функционирането на вътрешния пазар. Правилата следва да се прилагат успоредно с доброволните мерки за управление.
- (18) Комисията следва да има общ поглед върху изпълнението на настоящата директива в държавите членки. Тя също така следва да може да направи оценка на ефикасността на директивата. За целта прилагащите органи на държавите

членки следва да представят на Комисията годишни доклади. С цел да се осигурят еднакви условия за изпълнение на задължението за докладване, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹³. При тази процедура Комисията следва да се подпомага от Комитета за общата организация на селскостопанските пазари.

- (19) В интерес на ефективното прилагане на политиката относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти по веригата за доставка на храни Комисията следва да направи преглед на прилагането на настоящата директива и да представи доклад до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. При прегледа следва да се обърне особено внимание на това дали — наред със защитата на малките и средните доставчици — в бъдеще би било оправдано да се осигури защита също така за малките и средните купувачи на хранителни продукти по веригата на доставки,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящата директива се установяват минимален списък на забранени нелоялни търговски практики между купувачите и доставчиците във веригата за доставка на храни, както и минимални правила за прилагане на забраната и механизми за координация между прилагащите органи.
2. Настоящата директива се прилага по отношение на определени нелоялни търговски практики, свързани с продажбата на хранителни продукти от доставчици — малки и средни предприятия, на купувач, който не е малко или средно предприятие.
3. Настоящата директива се прилага за договори за доставка, сключени след датата, от която се прилагат разпоредбите за транспониране на настоящата директива, посочени в член 12, параграф 1, втора алинея.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „купувач“ означава всяко установено в Съюза физическо или юридическо лице, което купува хранителни продукти с търговска цел. Понятието „купувач“ може да включва група от такива физически и юридически лица;

¹³ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр.13).

- б) „доставчик“ означава всеки земеделски производител или всяко физическо или юридическо лице независимо от мястото им на установяване, които продават хранителни продукти. Понятието „доставчик“ може да включва група от такива земеделски производители или физически и юридически лица, в т.ч. организации на производители и сдружения на организации на производители;
- в) „малко и средно предприятие“ означава предприятие по смисъла на определението за микро-, малки и средни предприятия в приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията¹⁴;
- г) „хранителни продукти“ означава продуктите, изброени в приложение I към Договора и предназначени за употреба като храна, както и продукти, които не са изброени в посоченото приложение, но са преработени от изброените в него продукти за употреба като храна;
- д) „нетрайни хранителни продукти“ означава хранителни продукти, които стават негодни за консумация от човека, ако не бъдат съхранени, обработени, пакетирани или консервирани по друг начин, за да не станат негодни за употреба.

Член 3

Забрана на нелоялни търговски практики

1. Държавите членки правят необходимото за забрана на следните търговски практики:
 - а) плащане от купувач на доставчик за нетрайни хранителни продукти на по-късната от двете дати — повече от 30 календарни дни след датата, на която купувачът е получил фактурата на доставчика, или повече от 30 календарни дни след датата, на която са доставени нетрайните хранителни продукти. Забраната не засяга:
 - последиците при забава на плащания, нито средствата за правна защита при забава на плащане съгласно Директива 2011/7/ЕС;
 - възможността купувачът и доставчикът да договорят клауза за споделяне на стойността по смисъла на член 172а от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵.
 - б) отказ от купувача на поръчки за нетрайни хранителни продукти с толкова кратко предизвестие, че не може основателно да се очаква доставчикът да намери друг начин за търговска реализация или за употреба на продуктите;
 - в) едностранна промяна от купувача с обратно действие на условията на договора за доставка относно честотата, времето или обема на доставката

¹⁴ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

¹⁵ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).

- или предоставянето, стандартите за качество или цените на хранителните продукти;
- г) плащане от доставчика на разходите, свързани с похабяване на хранителните продукти, което е настъпило в помещенията на купувача и не се дължи на небрежност или вина на доставчика.
2. Държавите членки правят необходимото за забрана на следните търговски практики, ако те не са договорени с ясни и недвусмислени условия при сключването на договора за доставка:
- а) връщане от купувача на непродадени хранителни продукти на доставчика;
- б) заплащане от доставчика на такса на купувача като условие за складиране, излагане или включване в продуктовата гама на хранителните продукти на доставчика;
- в) заплащане от доставчика за продажба на намалени цени на продаваните от купувача хранителни продукти. Преди продажба на намалени цени и ако тя се прави по негова инициатива, купувачът уточнява периода на продажбата на намалени цени и очакваните количества хранителни продукти, които ще поръча;
- г) заплащане от доставчика за маркетинг на продаваните от купувача хранителни продукти.
3. Ако изисква плащане за случаите, описани в параграф 2, букви б), в) и г), по искане на доставчика купувачът му представя разчет за плащанията за единица или общо, според случая, както и — за случаите, описани в параграф 2, букви б) и г) — разчет за разходите и информация на каква основа е направен представеният разчет.
4. Държавите членки гарантират, че забраните, установени в параграфи 1 и 2, представляват първостепенни повелителни норми, приложими за всички попадащи в обхвата им случаи независимо от приложимото в други случаи право по отношение на договора за доставка между страните.

Член 4

Определяне на прилагащ орган

Всяка държава членка определя публичен орган, който следи за прилагането на забраните по член 3 на национално равнище („прилагащ орган“).

Член 5

Подаване на жалби и поверителност

1. Доставчикът подава жалба до прилагащия орган в държавата членка, в която е установен купувачът, за когото съществува подозрение, че прилага забранена търговска практика.
2. Право да подадат жалба имат организации на производители или сдружения на организации на производители, в които един или повече членове или членове

на членуващи в тях организации смятат, че са засегнати от забранена търговска практика.

3. По искане на жалбоподателя прилаганият орган осигурява поверителност относно самоличността му и относно всякаква друга информация, чието разкриване според жалбоподателя би накърнило интересите му. Ако подаде искане за поверителност, жалбоподателят изрично посочва такава информация.
4. Ако прецени, че не са налице достатъчно основания за предприемането на действия по жалбата, прилаганият орган уведомява жалбоподателя за мотивите си.

Член 6

Правомощия на прилагания орган

Държавите членки гарантират, че прилаганият орган разполага с необходимите ресурси, и му предоставят следните правомощия:

- а) да започва и провежда разследвания по своя собствена инициатива или въз основа на подадена жалба;
- б) да изисква от купувачите и доставчиците да предоставят цялата необходима информация за провеждане на разследвания относно забранени търговски практики;
- в) да взема решения, с които се констатира нарушение на установените в член 3 забрани, и да изисква купувачът да прекрати забранената търговска практика. Органът може да се въздържа да вземе такова решение, ако това би породило опасност да бъде разкрита самоличността на жалбоподателя или друга информация, чието разкриване според жалбоподателя би накърнило интересите му, при условие че жалбоподателят изрично е посочил тази информация в съответствие с член 5, параграф 3;
- г) да налага имуществена санкция на извършителя на нарушението. Санкцията трябва да бъде ефективна, пропорционална и възпираща, като се отчитат естеството, продължителността и сериозността на нарушението;
- д) да публикува решенията си по букви в) и г);
- е) да информира купувачите и доставчиците за дейността си с годишни доклади, в които наред с останалата информация се посочва броят на получените жалби и на започнатите и приключените от органа разследвания. Докладът съдържа обобщено описание на случая и на резултата от всяко разследване.

Член 7

Сътрудничество между прилаганите органи

1. Държавите членки правят необходимото прилаганите органи да си сътрудничат и да си оказват взаимопомощ при трансгранични разследвания.
2. Веднъж годишно представители на прилаганите органи провеждат среща, на която обсъждат прилагането на настоящата директива въз основа на годишните доклади, посочени в член 9, параграф 1, и най-добрите практики в областта,

попадаща в обхвата на директивата. Комисията оказва съдействие за провеждането на срещите.

3. Комисията създава и управлява уебсайт, осигуряващ възможност за обмен на информация между прилагащите органи и Комисията, по-специално във връзка с годишните срещи.

Член 8

Правила на национално равнище

За борба с нелоялните търговски практики държавите членки могат да предвидят правила, надхвърлящи посоченото в членове 3, 5, 6 и 7, при условие че правилата на национално равнище са съвместими с правилата относно функционирането на вътрешния пазар.

Член 9

Докладване от страна на държавите членки

1. До 15 март всяка година държавите членки изпращат на Комисията доклад относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопански субекти във веригата за доставка на храни. Докладът съдържа по-конкретно всички съществени данни относно прилагането и изпълнението на правилата съгласно настоящата директива в съответната държава членка през предходната година.
2. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се установяват:
 - а) правила относно информацията, необходима за прилагането на параграф 1;
 - б) механизми за управление на изпращаната информация и правила относно съдържанието и формата ѝ;
 - в) механизми за предаване или предоставяне на информация и документи на разположение на държавите членки, международните организации, компетентните органи в трети държави или на обществеността, при спазване на разпоредбите за защита на личните данни и законния интерес на земеделските производители и предприятията при опазването на техните търговски тайни.

Посочените актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 10, параграф 2.

Член 10

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета за общата организация на селскостопанските пазари, създаден с член 229 от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 11

Оценка

1. Не по-рано от три години след датата на прилагане на настоящата директива Комисията извършва оценка на директивата и представя доклад с основните констатации на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.
2. Държавите членки предоставят на Комисията необходимата информация за изготвянето на доклада.
3. Шест месеца след датата за транспониране на настоящата директива Комисията представя междинен доклад за нейното транспониране и прилагане на Европейския парламент и на Съвета, както и на Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 12

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от шест месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.
Те започват да прилагат тези разпоредби 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива.
Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 13

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на петия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Засегнати области на политика
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Цел(и)
- 1.5. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.6. Продължителност и финансово отражение
- 1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи*
 - 3.2.3. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*
 - 3.2.5. *Участие на трети страни във финансирането*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно нелоялните търговски практики (НТП) в отношенията между стопански субекти по веригата за доставка на храни

1.2. Засегнати области на политика

Селскостопанска политика
Политика в областта на конкуренцията

1.3. Естество на предложението/инициативата

X Предложението/инициативата е във връзка с **ново действие**

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **ново действие след пилотен проект/подготвително действие**¹⁶

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **продължаване на съществуващо действие**

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **действие, пренасочено към ново действие**

1.4. Цел(и)

1.4.1. Многогодишни стратегически цели на Комисията, за чието изпълнение е предназначено предложението/инициативата

Предложението има за цел да се ограничат нелоялните търговски практики, произтичащи от неравноправни позиции за договаряне по веригата за доставка на храни; това ще допринесе за осъществяването на четвъртия приоритет на Комисията „Юнкер“ за изграждане на „по-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар със засилена промишлена база“, който намира отражение в общата цел за „жизнеспособно производство на храни“ в рамките на общата селскостопанска политика.

1.4.2. Конкретни цели

Конкретна цел №
Поддържане на стабилността на пазара
Повишаване на доходите на земеделските производители
Подобряване на конкурентоспособността на селското стопанство

¹⁶

Съгласно член 54, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

1. Намаляване на разпространението на НТП

2. Принос за равнопоставени условия на конкуренция

3. Осигуряване на възможности за ефикасна правна защита

Въздействие: подобряване на позициите на земеделските производители във веригата за доставка на храни, което ще има положително отражение върху доходите им.

1.4.4. Показатели за резултатите и за отражението

Да се посочат показателите, които позволяват да се проследи изпълнението на предложението/инициативата.

Ad 1. Заявени от предприятията случаи на всяка от съответните НТП (дял на заявите дружества и честота на заявените случаи, оценка на разходите във връзка с НТП)

Ad 1. Разходи на дружествата за съобразяване с изискванията

Ad 1. Потенциални последици от отклоняване на търговията в ущърб на защитените страни

Ad 2. Съгласуване на прилагането на правилата относно НТП (например брой промени в правилата на национално равнище, въведени за сближаване на практиките)

Ad 2. Брой на приетите препоръки за най-добри практики

Ad 2. Заявени административни разходи за държавите членки

Ad 2. Относителни промени в цените на производител и в потребителските цени

Ad 3. Брой на получените жалби (анонимно или не)

Ad 3. Брой на проведените срещи за медиация, ако е приложимо

Ad 3. Брой на започнатите разследвания (по собствена инициатива или въз основа на полчена жалба)

Ad 3. Процент на случаите, довели до констатации за нарушение

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Нужди, които трябва да бъдат задоволени в краткосрочен или дългосрочен план

Настоящото предложение има за цел да се ограничат нелоялните търговски практики по веригата за доставка на храни, като се осигури минимална степен на защита в целия ЕС посредством уредба, с която най-отявлените НТП се обявяват за противозаконни и се осигуряват възможности за правна защита. Доколкото с него се отстраняват пречки пред ефикасността, предложението ще допринесе също така за по-добро функциониране на веригата за доставка на храни като цяло.

- 1.5.2. *Добавена стойност от намесата на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи от координиране, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от намесата на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Доводи за действие на европейско равнище (предварително)

Съгласно член 39 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) общата селскостопанска политика следва да осигури достоен стандарт на живот за хората, занимаващи се със селско стопанство. Съгласно член 40 от ДФЕС общата организация на пазарите изключва дискриминацията между земеделските производители. В член 43 от ДФЕС се уточнява, че тази организация осигурява условия за търговия в рамките на Съюза, подобни на онези, които съществуват на националния пазар.

Повечето държави членки са въвели правила относно нелоялните търговски практики, но подходите им за решаване на проблема се различават и съответните мерки не са хармонизирани; държавите членки не разполагат с механизми за координация, нито със стимули сами да съгласуват въведените от тях мерки. С цел да се постигне само минимална степен на защита срещу нелоялни търговски практики на цялата територия на ЕС и да се обезпечат еднакви условия за конкуренция на всички производители, е необходимо да се приемат мерки на равнището на ЕС.

Очаквана добавена стойност за Съюза (последващо)

Минимална защита срещу НТП във веригата за доставка на храни във всички държави членки и съответно — по-добре работеща и по-ефективна верига за доставка на храни. Равнопоставени условия на конкуренция за земеделските производители“.

- 1.5.3. *Поуки от подобен опит в миналото*

Купувачите и доставчиците имат неравностойни позиции за договаряне; това може да доведе до прилагането на нелоялни търговски практики, оказващи натиск върху печалбата на засегнатите доставчици, и до неправилно разпределение на ресурсите, което намалява ефективността на веригата за доставка на храни.

Доставчиците от селскостопанския сектор са особено уязвими, тъй като често те са зависими от по-големите партньори надолу по веригата при предлагането на продуктите им до потребителите, а необходимото продължително време за производство и нетрайният характер на много от техните продукти ограничава свободата им на действие.

Настоящото предложение е резултат от проведени обстоятелни обсъждания. През 2013 г. Комисията проведе обществена консултация по темата, а през 2016 г. Европейският парламент, Съветът и Европейският икономически и социален комитет призоваха за противодействие на нелоялните търговски практики.

- 1.5.4. *Съгласуваност и възможно полезно взаимодействие с други подходящи актове*

Предложението допълва съществуващите правила на ЕС относно нелоялните търговски практики в отношенията между търговците и потребителите; към

настоящия момент не съществуват хоризонтални правила на ЕС относно нелоялните търговски практики между предприятията. Предложението също така допълва други области, които са от значение за стопанските субекти и които вече са обвързани със спазването на общи правила, като например в областта на конкуренцията, държавните помощи и пазарните стандарти.

1.6. Продължителност и финансово отражение

☐ Предложение/инициатива с **ограничен срок на действие**

- ☐ Предложение/инициатива в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- ☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ

☒ Предложение/инициатива с **неограничен срок на действие**

- Осъществяване с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление¹⁷

☒ **Пряко управление** от Комисията

- ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- ☐ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление** с държавите членки

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;
- ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- ☐ органите, посочени в членове 208 и 209 от Финансовия регламент;
- ☐ публичноправни органи;
- ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични действия в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

¹⁷

Подробна информация във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Веднъж годишно:

До 15 март всяка година държавите членки изпращат на Европейската комисия годишни доклади чрез информационна система. По-конкретно докладите съдържат всички данни, които имат отношение към прилагането и изпълнението на правилата по настоящата директива.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

Общите рискове по отношение на правилата в предложението, които могат да бъдат набелязани, са свързани с ефективността на предложението, а не с разходите на ЕС, предвид относително неголемите суми, които са необходими.

Рисковете може да са свързани с недостатъци на административния прилагаш орган, включително при обработване на жалби и по въпроси, свързани с поверителността, докладите на държавите членки и надзора от страна на Комисията.

Годишните доклади, годишните заседания и специалният уебсайт следва да осигуряват подходящи последващи действия по прилагането на директивата в държавите — членки на ЕС.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системата за вътрешен контрол, създадена с цел намаляването им*

Разходите, свързани с настоящото предложение, се извършват от Комисията по метода на прякото управление в съответствие с принципите, установени в член 32 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (Финансовия регламент).

Съгласно Финансовия регламент генералният директор на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ е въвел организационна структура и процедури за вътрешен контрол, изготвени по начин, който спомага за постигането на целите на политиката и на контрола, в съответствие със стандартите за вътрешен контрол, приети от Комисията, като са били взети предвид рисковете, свързани със средата, в която се осъществява тази политика.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Проверките на законосъобразността и редовността на плащанията в резултат от новата директива ще бъдат покрити от съществуващите разпоредби за прякото управление в Комисията.

Разходите, свързани с настоящото предложение, няма да доведат до увеличаване на процента на грешки за Европейския фонд за гарантиране на земеделието, предвид неголемите суми, които са необходими, и режимът на изпълнение (пряко управление).

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани по настоящата директива, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу некоректно поведение, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез извършването на ефективни проверки, а при установяването на нередности — чрез събиране на неправомерно изплатените суми, а когато е уместно — чрез ефективни, пропорционални и възпиращи санкции в съответствие с член 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Регламент (ЕО) № 2988/95 на Съвета относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности и дял IV от Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Съюза.

Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) е оправомощена да извършва проверки и инспекции на място по отношение на икономическите оператори, засегнати пряко или непряко от финансирането, в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г., за да се установи дали има измама. В решенията, споразуменията и договорите, произтичащи от изпълнението на регламента, Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите и Сметната палата, изрично се оправомощават да извършват одити, проверки на място и инспекции.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Вноска			
	Функция 2: Устойчив растеж: природни ресурси Функция 5: Администрация	Многогод./ ¹⁸ Едногод. .	от държави от ЕАСТ ¹⁹	от държави кандидатки ²⁰	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	05 01 02 11 — Разходи за външен персонал и други разходи за управление в подкрепа на област на политиката „Земеделие и развитие на селските райони“ — Други разходи за управление 05 08 09 — Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) — оперативна техническа помощ	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

¹⁸ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

¹⁹ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

²⁰ Държави кандидатки и където е приложимо — потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	2	Устойчив растеж: природни ресурси
--	----------	-----------------------------------

ГД „Земеделие и развитие на селските райони“			Година 2020 ²¹ г.	Година 2021 г.	Година 2022 г.	Година 2023 г.	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи								
05 08 09 — Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) — оперативна техническа помощ	Поети задължения	(1)	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.
	Плащания	(2)	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ²²								
		(3)	-	-	-	-		
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Земеделие и развитие на селските райони“	Поети задължения	=1+3	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.
	Плащания	=2+3	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.

²¹

2020 година е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.

²²

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (придешни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.			Подлежи на индексация.
	Плащания	(5)	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.			Подлежи на индексация.
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)	-	-	-	-				
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 2 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+ 6	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.			Подлежи на индексация.
	Плащания	=5+ 6	0,05	0,05	0,05	0,05	До оставането в сила на директивата.			подлежи на индексация.

Функция от многогодишната финансова рамка	5	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

		Година 2020 г.	Година 2021 г.	Година 2022 г.	Година 2023 г.	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
ГД: „Земеделие и развитие на селските райони“							
• Човешки ресурси		0,215	0,215	0,215	0,215	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.
• Други административни разходи (1 среща годишно с експерти от правоприлагащите органи)		0,017	0,017	0,017	0,017	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.
ОБЩО ГД „Земеделие и развитие на селските райони“	Бюджетни кредити	0,232	0,232	0,232	0,232	0,232	Подлежи на индексация.

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) Общо	0,232	0,232	0,232	0,232	0,23	Подлежи на индексация.
--	---	-------	-------	-------	-------	------	------------------------

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

		Година 2020 ²³ г.	Година 2021 г.	Година 2022 г.	Година 2023 г.	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити	Поети задължения	0,282	0,282	0,282	0,282	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.

²³

2020 година е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.

за ФУНКЦИИ 1—5 от многогодишната финансова рамка	Плащания	0,282	0,282	0,282	0,282	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.
--	----------	-------	-------	-------	-------	--------------------------------------	------------------------

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения в млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓			Година 2020 г.		Година 2021 г.		Година 2022 г.		Година 2023 г.		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО	
	РЕЗУЛТАТИ																	
	Вид ²⁴	Сред ен разхо д	Брой	Разхо ди	Брой	Разхо ди	Брой	Разхо ди	Брой	Разхо ди	Брой	Разхо ди	Брой	Разхо ди	Брой	Разхо ди	Общ брой	Общо разходи
Общо за трите КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ ²⁵																		
Създаване и поддръжка на уебсайт	Използване на уебсайт	0,05	1	0,05	1	0,05	1	0,05	1	0,05	До оставането в сила на директивата.							Подлежи на индексация
Междинен сбор за конкретната цел			1	0,05	1	0,05	1	0,05	1	0,05	До оставането в сила на директивата.							Подлежи на индексация

²⁴ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

²⁵ Съгласно описанието в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“ Уебсайтът е предназначен за обмен на информация между органите на държавите членки и службите на Комисията и съответно допринася за подобряване на позициите на земеделските стопани във веригата за доставка на храни на цялата територия на ЕС чрез повишаване на конкурентоспособността и доходите им и чрез осигуряване на пазарна стабилност.

										ия.
ОБЩО РАЗХОДИ	1	0,05	1	0,05	1	0,05	1	0,05	До оставането в сила на директивата.	Подлежи на индексация.

3.2.3. Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Обобщение

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

	Година ²⁶ 2020 г.	Година 2021 г.	Година 2022 г.	Година 2023 г.	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
--	---------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	---	------

ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси	0,215	0,215	0,215	0,215	До оставането в сила на директивата.		Подлежи на индексация.
Други административни разходи	0,017	0,017	0,017	0,017	До оставането в сила на директивата.		Подлежи на индексация.
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка	0,232	0,232	0,232	0,232		0,232	Подлежи на индексация.

извън ФУНКЦИЯ 5 ²⁷ от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси							
Други разходи с административен характер							
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 5 от многогодишната финансова рамка							

ОБЩО	0,232	0,232	0,232	0,232		0,232	Подлежи на индексация.
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------	-------------------------------

²⁶

²⁷

2020 година е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.
Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Нуждите от бюджетни кредити за човешки ресурси и за другите разходи с административен характер ще бъдат покрити с бюджетните кредити на ГД, които вече са отпуснати за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Разчетните данни се посочват в еквиваленти на пълно работно време

	Година 2020 г.	Година 2021 г.	Година 2022 г.	Година 2023 г.	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)							
05 01 01 01 ((Централа и представителства на Комисията)	1,5	1,5	1,5	1,5	До оставането в сила на директивата.		
XX 01 01 02 (Делегации)							
XX 01 05 01 (Непреки научни изследвания)							
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ)²⁸							
XX 01 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
XX 01 02 02 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 04 уу²⁹	- в централата						
	- в делегациите						
XX 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — непреки научни изследвания)							
10 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	1,5	1,5	1,5	1,5	До оставането в сила на директивата.		

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на действието и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на възложените задачи:

²⁸ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

²⁹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

Длъжностни лица и срочно наети служители	3 длъжностни лица AD на непълен работен ден — 50 %
Външен персонал	

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

- ☒ Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- ☐ Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.
- ☐ Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка.

3.2.5. Участие на трети страни във финансирането

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.